

2014. aasta eesti keele riigieksamist

Pille Reins

eesti keele ja kirjanduse peaspetsialist

1. Eksami eesmärgid

Gümnaasiumi lõpueksamite ettevalmistamise ja läbiviimise ning eksamitööde koostamise ja hindamise kord on kehtestatud haridus- ja teadusministri 17. septembri 2010. a määrusega nr 59 „Tasemetööde ning põhikooli ja gümnaasiumi lõpueksamite ettevalmistamise, koostamise, läbiviimise ja hindamise tingimused ja kord ning tasemetööde, ühtsete põhikooli lõpueksamite ja riigieksamite tulemuste analüüsimise tingimused ja kord” (<https://www.riigiteataja.ee/akt/103092013044>).

Määruse nr 59 § 24 lõige 1 sätestab järgmised riigieksamite eesmärgid:

- 1) tagada eksamitulemuste üleriigiline võrreldavus, et õpilane, lapsevanem, kool ja kooli pidaja saaksid võimalikult objektiivse ettekujutuse õpitulemuste saavutatusest;
- 2) anda koolile, kooli pidajale, Haridus- ja Teadusministeeriumile, õpilasele ja lastevanematele tagasisidet õppimise ning õpetamise tulemuslikkusest koolis;
- 3) saada ülevaade riiklikus õppekavas sätestatud eksamiainete õpitulemuste saavutatusest, et teha hariduspoliitilisi otsuseid;
- 4) toetada õppekava rakendamist, suunata eksamiülesannete kaudu õppeprotsessi;
- 5) siduda järjestikuste haridustasemete õppekavad ning võimaldada kasutada riigieksamitulemusi õpingute jätkamisel; anda võimalus kasutada riigieksamitulemusi rahvusvahelisel tasandil.

2. Eksamitöö ülesehitus

2014. aasta eesti keele riigieksami ülesannete koostamisel arvestati riiklikus õppekavas (<https://www.riigiteataja.ee/akt/128082013008>) määratletud õpitulemusi, läbivaid teemasid, õppeaine eesmärgid, üldpädevusi ja valdkonnapädevusi. Eksamiga kontrolliti, kuidas gümnaasiumi lõpetaja

- suudab lugeda, mõista, analüüsida, tõlgendada ja luua tekste;
- suudab loovalt ja kriitiliselt mõelda ning arutleda;
- oskab end kirjalikult väljendada;
- on omandanud eesti kirjakeele;
- teadvustab eesti keele süsteemi ja eripära;
- on omandanud õppekava üld- ja valdkonnapädevused.

Täpsemalt on ülesannete, õpitulemuste, üld- ja valdkonnapädevuste, läbivate teemade ning õppeaine eesmärkide seotust kirjeldatud 2014. aasta eesti keele riigieksami vastavustabelis.

2014. aasta eesti keele riigieksam oli vormilt kirjalik kaheosaline eksam. Esimese osaga (lugemine) kontrolliti tekstimõistmisoskust ning teisega (kirjutamine) tekstilooimeoskust. Eksamitöö koosnes neljast variandist, millest igaüks sisaldas alusteksti, kolme lugemisülesannet ja üht kirjutamisülesannet. Tekstid esindasid ilukirjanduslikku proosat, publitsistikat ja populaarteadust.

Eksami esimeses osas tuli eksaminandil valida üks eksamitöö variant ja lahendada selles antud teksti põhjal lugemisülesanded, mis eeldasid terviklikke vastuseid pikkusega 50–100 sõna. Iga ülesannet hinnati võtme ja hindamisjuhendi järgi. Lugemisülesannete eest oli võimalik saada kuni 40% eksami kogutulemusest.

Eksami teine osa tugines alusteksti põhjal sõnastatud probleemil. Eksaminand võis valida ükskõik millise eksamitöö variandi tekstilooimeülesande. Kirjutamisel tuli lähtuda probleemist ja luua vähemalt 400-sõnaline sidus arutlev kirjaand ning see pealkirjastada. Alusteksti kasutamine selles osas ei olnud kohustuslik. Kirjandit hinnati juhendi järgi ja selle osa punktid moodustasid 60% eksami kogutulemusest.

3. 2014. aasta eesti keele riigieksamil osalenute andmed ja tulemused

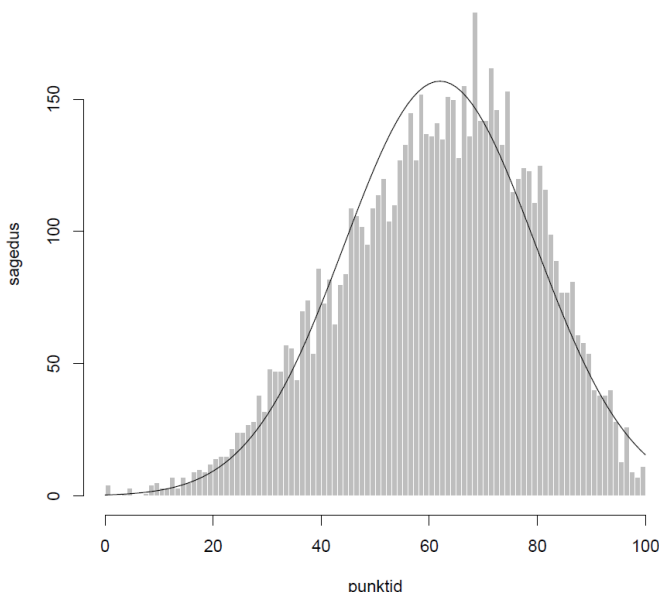
3.1. Üldandmed

2014. aasta eesti keele riigieksamil osales 6989 eksaminandi, neist lisaeksamil 38.

Eksamitulemuse apelleeris 102 eksaminandi (1,38% eksaminandidest), neist 22 tulemust tõsteti ja nelja tulemust langetati.

Käesoleva kokkuvõtte aluseks on põhieksamil osalenud 6951 eksaminandi andmed.

3.2. Tulemused

Joonis 1. 2014. aasta riigieksami tulemuste jaotus (valimi maht 6951; keskmine 62,0; standardhälve 17,7)

2014. aasta eesti keele riigieksami põhieksamil osalenud eksaminandide keskmine tulemus oli 62 punkti. Jooniselt 1 on näha, et eksam oli jõukohane, tulemused jaotusid ühtlaselt ning eksamitöid hinnati kogu skaala ulatuses.

Põhieksamit ei sooritanud (s.t tulemus oli madalam kui 1 punkt) 4 eksaminandi. Maksimumtulemuse (100 punkti) sai 11, väga hea eksamitulemuse (90–100 punkti) 304 ja väga madala tulemuse (0–10 punkti) 18 eksaminandi.

Tabel 1. Eesti keele riigieksamil osalejate arv ja tulemuste keskmised 2012–2014 (kõik eksaminandid).

2012		2013		2014	
Keskmine	Osalejaid	Keskmine	Osalejaid	Keskmine	Osalejaid
62,8 punkti	8661	62,4 punkti	7931	62 punkti	6989

Alates 2012. aastast on eesti keele riigieksam kaheosaline ning mõõdab lisaks tekstiloomeskusele ka funktsionaalset lugemisosakust. 2014. aasta riigieksami keskmine tulemus jäi võrreldes 2012. ja 2013. aastaga samale tasemele.

3.2.1. Tulemused maakonniti

Kokkuvõttes esitatud tabelites on kasutatud alljärgnevaid tähiseid ja mõisteid:

N – eksaminandide arv,
 Standardhälve – tulemuste hajuvus,
 Keskmine – tulemuste aritmeetiline keskmine,
 Min – minimaalne tulemus,
 Max – maksimaalne tulemus,
 Mediaan – keskväärtus,
 AUP – alumine usalduspiir,
 ÜUP – ülemine usalduspiir.

Mediaan jagab järjestatud tulemuste rea kaheks võrdseks osaks.

AUP (alumine usalduspiir) ja ÜUP (ülemine usalduspiir) tähistavad keskväärtuse usaldusintervalli usaldusnivool 95%. Kui kahe maakonna usaldusvahemikul on olemas ühisosa, siis ei saa öelda, et keskmiste erinevus on statistiliselt oluline (usaldusnivool 95%).

Tabel 2. 2014. a eesti keele riigieksami tulemused maakonniti.

	N	N (%)	AUP	Keskm	ÜUP	Min	Mediaan	Max	Standard-hälve
Harju maakond	2541	36.56	61.44	62.14	62.84	0	64	100	17.96
Hiiu maakond	71	1.02	56.82	60.69	64.56	20	63	89	16.34
Ida-Viru maakond	182	2.62	52.87	55.17	57.47	21	56	97	15.71
Jõgeva maakond	172	2.47	56.03	58.75	61.47	16	60	94	18.08
Järva maakond	198	2.85	56.54	58.80	61.06	20	60	98	16.12
Lääne-Viru maakond	372	5.35	59.53	61.36	63.19	5	64	94	17.95
Lääne maakond	194	2.79	58.46	60.73	63.00	18	62	94	16.03
Põlva maakond	167	2.40	56.16	58.72	61.28	10	59	94	16.76
Pärnu maakond	547	7.87	61.42	62.83	64.24	9	64	100	16.79
Rapla maakond	225	3.24	59.66	62.23	64.80	0	65	99	19.57
Saare maakond	246	3.54	60.63	62.92	65.21	13	64	97	18.22
Tartu maakond	1324	19.05	64.87	65.79	66.72	9	68	100	17.15
Valga maakond	151	2.17	56.46	59.28	62.11	4	58	100	17.59
Viljandi maakond	294	4.23	57.76	59.74	61.72	5	60	97	17.26
Võru maakond	267	3.84	53.67	55.70	57.72	13	55	97	16.82
Kokku	6951	100.00	61.55	61.97	62.38	0	63	100	17.68

2014. aastal ulatus eesti keele riigieksami keskmine tulemus üle 60 punkti kaheksas maakonnas. Parimana paistis mitmendat aastat järjest silma Tartu maakond. Tuleb silmas pidada, et maakondade keskmised tulemused ei ole päris võrreldavad, sest eksaminandide arv erineb oluliselt (nt Hiiumaal 71 eksaminandi, Harjumaal 2541 eksaminandi).

Keskmine eksamitulemus jäi võrreldes 2013. aastaga enam-vähem samaks Harju maakonnas (2013 – 62,1 punkti), Järva maakonnas (2013 – 58,2 punkti), Lääne maakonnas (2013 – 60,7 punkti), Põlva maakonnas (2013 – 58,4 punkti) ja Pärnu maakonnas (2013 – 62,3 punkti).

Varasemate aastatega võrreldes paranes riigieksami keskmine tulemus Ida-Viru maakonnas (2013 – 53,3 punkti) ja Jõgeva maakonnas (2013 – 57,8 punkti).

Keskmine tulemus langes Hiiu maakonnas (2013 – 67,5 punkti), Valga maakonnas (2013 – 63,6 punkti) ja Võru maakonnas (2013 – 60,2 punkti).

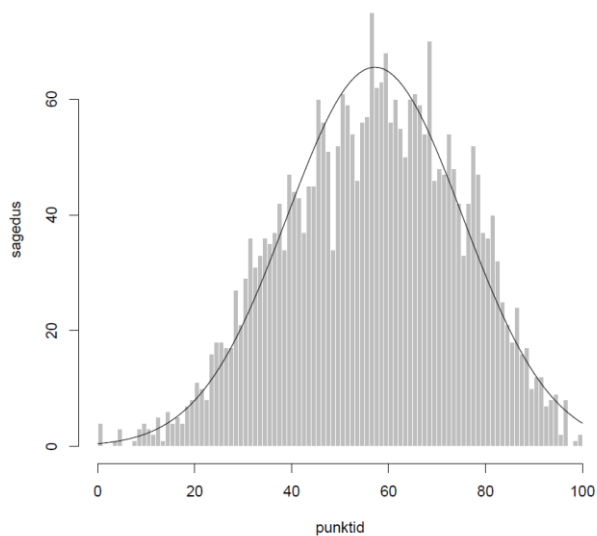
3.2.2. Tulemused õppevormi järgi

Tabel 3. 2014. aasta eesti keele riigieksami tulemused õppevormi järgi

	N	N (%)	AUP	Keskm	ÜÜP	Min	Mediaan	Max	Standardhälve
Kutseõppeasutus	337	4.85	41.13	43.02	44.91	0	40	95	17.63
Muud õppevormid	595	8.56	48.46	49.84	51.21	4	50	100	17.10
Riigieksami sooritaja või eksternõpe	59	0.85	45.41	50.39	55.37	0	53	91	19.10
Statsionaarne õpe	5696	81.95	64.34	64.76	65.18	5	66	100	16.22
Varemlõpetanud	237	3.41	55.69	58.11	60.53	13	60	100	18.92
Üksikud õppeained mittestatsionaarses õppes	27	0.39	29.38	35.78	42.17	5	35	62	16.16
Kokku	6951	100.00	61.55	61.97	62.38	0	63	100	17.68

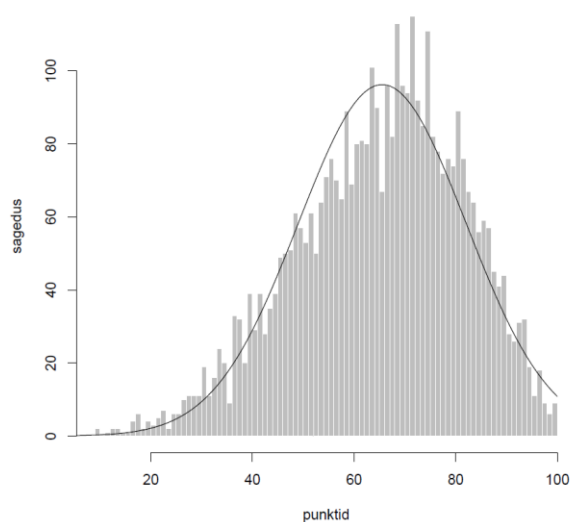
2014. aastal oli statsionaarse õppe läbinud gümnasistide keskmine tulemus kõrgem ülejäänud õppevormi läbinud eksaminandide keskmisest tulemusest. Suurim erinevus oli kutseõppeasutuse läbinud eksaminandide ja statsionaarse õppe läbinud eksaminandide keskmistes tulemustes (ligikaudu 22 punkti). 2013. aastal oli eksamitulemuste vahe sama suur.

3.2.3. Tulemuste jaotus soo järgi

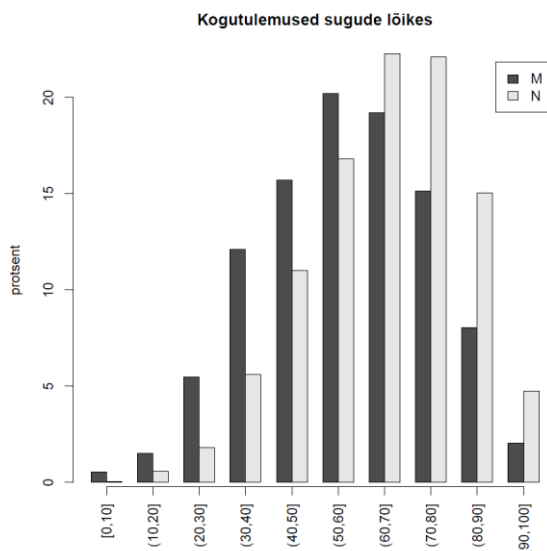
Joonis 3. Meeste tulemuste jaotus

(valimi maht 2973; keskmine 57,2; standardhälve 18,1)

Joonis 4. Naiste tulemuste jaotus

(valimi maht 3978; keskmine 65,5; standardhälve 16,5)

Joonis 5. Meeste ja naiste tulemuste jaotus

2014. aasta riigieksamil oli noormeeste keskmine tulemus 57,18 punkti (2013 – 58,77 punkti), neidude keskmine aga 65,55 punkti (2013 – 64,99 punkti). Võrreldes 2012. ja 2013. aastaga, mil meeste tulemus jäi naiste omast ligikaudu 6 punkti võrra madalamaks, on eksaminandide sugude lõikes tulemuste erinevus suurenenud (2013 – 6,22 punkti, 2012 – 6,37 punkti).

Joonistelt 3, 4 ja 5 on näha, et naiste hulgas oli kõrgete tulemuste (80–100 punkti) saajaid rohkem kui meeste hulgas. Väga madalate tulemuste (0–10 punkti) saajate hulgas oli aga meeste osakaal suurem.

3.3. Eksamiosade tulemused

3.3.1. Lugemisos

2014. aasta eesti keele riigieksamil oli neli eksamitöö varianti, millest igaüks koosnes ühest alustekstist ning kolmest lugemisülesandest. Esimene variant tugines ilukirjanduslikul proosal, teine ja kolmas publitsistikal ning neljas populaarteaduslikul tekstil. Eksaminandil tuli valida üks variant neljast ning lahenda alusteksti põhjal lugemisülesanded, mis kontrollisid oskust mõista, analüüsida ja tõlgendada alusteksti. Lugemisülesanded eeldasid terviklikke vastuseid pikkusega 50–100 sõna.

Hindamisel arvestati vastuste sisu põhjalikkust ja täpsust, vastavust ülesandele ning õigekirja. Lugemisülesandeid hinnati hindamisjuhendi ja võtme põhjal. Kolme ülesande eest oli võimalik saada maksimaalselt 40 punkti (sisu eest 34 punkti, õigekirja eest 6 punkti).

3.3.1.1. Lugemisos ülesanded

Esimene variant

Loe läbi katkend Tõnu Õnnepalu teosest „Paradiis” (Varrak, 2009) ja lahenda selle põhjal ülesanded. (40 punkti)

Ülesannete lahendamisel arvesta, et iga vastuse oodatav pikkus on 50–100 sõna. Vastus peab olema sisuline tervik. Alustekstile viidates võid kasutada ridade ees olevaid numbreid.

1. Minategelasele on Paradiisil mitu tähendust. Too välja 3 tõlgendusvõimalust ja toeta neid tekstinäidetega. (15 punkti)
2. Millest unistas minategelane Paradiisis? Mis ta unistustest ei täitunud? Põhjenda. (10 punkti)
3. Analüüsi, millise õppetunni minategelane Pariisis sai. Toeta vastust 2 tekstinäitega. (15 punkti)

Teine variant

Loe läbi kultuurikriitik Tõnis Kahu arvamuslugu „Vaadata tähti” (Eesti Päevaleht, 31.01.2012) ja lahenda selle põhjal ülesanded. (40 punkti)

Ülesannete lahendamisel arvesta, et iga vastuse oodatav pikkus on 50–100 sõna. Vastus peab olema sisuline tervik. Alustekstile viidates võid kasutada ridade ees olevaid numbreid.

1. Millised 2 tunnust iseloomustavad Tõnis Kahu arvates staari? Leia tekstist 2 näidet, millega autor oma seisukohti kinnitab. (15 punkti)
2. Kuidas on tehnoloogia „staarivaatlemist” mõjutanud? Võrdle varasemat ja tänapäevast staariloomise loogikat. (15 punkti)
3. Mida peab Tõnis Kahu nüüdisaegse staaridesse suhtumise puhul vastuoluliseks? (10 punkti)

Kolmas variant

Loe läbi Tarmo Jüristo artikkel „Milleks meile vabakond?” (Memokraat, 21.06.2012) ja lahenda selle põhjal ülesanded. (40 punkti)

Ülesannete lahendamisel arvesta, et iga vastuse oodatav pikkus on 50–100 sõna. Vastus peab olema sisuline tervik. Alustekstile viidates võid kasutada ridade ees olevaid numbreid.

1. Tänapäeva demokraatiat varasemaga võrreldes väidab Tarmo Jüristo, et „võimaluste horisont” on sammhaaval avardunud. Mida autor selle all silmas peab? Too 2 näidet, millega ta oma mõtet toetab. (15 punkti)
2. Selgita riigi ja kodaniku suhte üldlevinud käsitust tänapäeva Eestis. Milline on autori arvates vabakonna roll ühiskonnas? (10 punkti)
3. Too välja 4 põhjust, miks on „Teeme ära!” ja Uue Maailma Selts kodanikuühiskonna head näited. Millist neist põhjustest pead kõige kaalukamaks? Miks? (15 punkti)

Neljas variant

Loe läbi biosemiootik Kalevi Kulli ja geneetik Mart Viikmaa mõtted maailma mitmekesisuse kohta („Lehed ja tähed” 6, 2012, koostanud Indrek Rohtmets ja Toomas Tiivel) ja lahenda nende põhjal ülesanded. (40 punkti)

Ülesannete lahendamisel arvesta, et iga vastuse oodatav pikkus on 50–100 sõna. Vastus peab olema sisuline tervik. Alustekstile viidates võid kasutada ridade ees olevaid numbreid.

1. Kuidas biosemiootik ja geneetik maailma mitmekesisust seletavad? Millise näite toob kumbki teadlane mitmekesisuse ohustamise kohta? (15 punkti)

2. Mida arvavad Kalevi Kull ja Mart Viikmaa mitmekesisuse väärtustamisest? Millise näitega kumbki teadlane mitmekesisuse väärtustamist selgitab? (15 punkti)

3. Mõlemad teadlased on seisukohal, et geneetiline ja kultuuriline mitmekesisus pole üks ja seesama. Millega kumbki teadlane oma seisukohta põhjendab? (10 punkti)

3.3.1.2. Teemaeelistused ja tulemused

Tabel 4. Teemaeelistused ja tulemused variantide kaupa

	N	N (%)	AUP	Keskm	ÜUP	Sooritus	Min	Max	Standardhälve
1. variant	1745	25.10	26.02	26.33	26.64	65.83	0	40	6.59
2. variant	3341	48.07	26.33	26.58	26.82	66.44	0	40	7.15
3. variant	864	12.43	32.66	33.06	33.46	82.64	0	40	6.00
4. variant	1001	14.40	28.44	28.79	29.15	71.98	4	40	5.71
Kokku	6951	100.00	27.47	27.64	27.81	69.10	0	40	7.03

Lugemisosas eelistas peaaegu pool eksaminandidest staaride vaatlemist käsitleval tekstil põhinevat varianti. Kõige vähem valiti eksamitöö varianti, mille alustekst käsitles vabakondade teemat. Kõrgeim keskmine tulemus saadi aga just selle variandi teksti põhjal lahendatud lugemisülesannete eest (lahendus 82,64%). Kõige madalam oli lugemisosa keskmine tulemus eksaminandidel, kes valisid esimese variandi, milles tuli lahendada ilukirjanduslikul proosal põhinevad ülesanded (lahendus 65,83%). 2013 ja 2014. aasta lugemisosa tulemuste põhjal võib järeldada, et eksaminandidele on pisut raskemad ülesanded, mis eeldavad ilukirjanduslike tekstide analüüsi ning tõlgendamist. Meediatekstidel põhinevate ülesannete tulemused on üldjuhul paremad.

Tabel 5. Meeste teemaeelistused ja tulemused lugemisosas

	N	N (%)	AUP	Keskm	ÜUP	Sooritus	Min	Max	Standardhälve
1. variant	581	19.54	23.74	24.29	24.84	60.73	0	40	6.74
2. variant	1499	50.42	24.30	24.68	25.05	61.69	0	40	7.44
3. variant	441	14.83	31.27	31.88	32.50	79.71	0	40	6.53
4. variant	452	15.20	26.93	27.48	28.03	68.69	4	40	5.93
Kokku	2973	100.00	25.83	26.10	26.36	65.24	0	40	7.44

Tabel 6. Naiste teemaeelistused ja tulemused lugemisosas

	N	N (%)	AUP	Keskm	ÜUP	Sooritus	Min	Max	Standardhälve
1. variant	1164	29.26	26.99	27.35	27.71	68.38	5	40	6.28
2. variant	1842	46.30	27.83	28.12	28.42	70.31	0	40	6.50
3. variant	423	10.63	33.79	34.28	34.77	85.70	14	40	5.11
4. variant	549	13.80	29.43	29.87	30.32	74.68	14	40	5.29
Kokku	3978	100.00	28.59	28.79	29.00	71.98	0	40	6.4

Meeste ja naiste teemaeelistustes suuri erinevusi ei olnud. Nii noormeeste kui ka neidude seas oli populaarseim eksamitöö teine variant, milles tuli lahendada Tõnis Kahu tekstil põhinevaid ülesandeid. Kõige vähem valiti kolmandat varianti, mis põhines

Tarmo Jüristo tekstil. Kõrgeim keskmine tulemus oli nii noormeestel kui ka neidudel, kes valisid lahendamiseks kolmanda variandi (keskmine lahendus vastavalt 79,71% ja 85,7%). Keskmisest kõrgem oli ka neljanda variandi tulemus (keskmine lahendus meestel 68,69% ja naistel 74,68%). Esimese ja teise variandi ülesannete keskmine tulemus oli madalam nii noormeestel kui ka neidudel.

3.3.1.3. Lugemisosa ülesannete tulemused

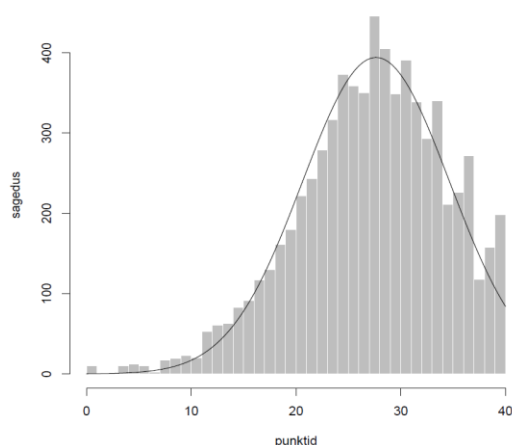
Lugemisülesannete hindamisel arvestati nii vastuse sisu kui ka õigekirja. Eksamitöö kõikides variantides oli kaks 15-punkti ja üks 10-punkti ülesanne. Iga ülesande õigekirja hinnati kuni 2 punktiga, ülejäänud punktid sai õpilane vastuse sisu eest.

Tabel 7. Lugemisosa ülesannete tulemused variantide kaupa

	N	N (%)	K1	sooritus	K2	sooritus	K3	sooritus
1. variant	1745	25.10	9.73	64.86	6.72	67.25	9.88	65.86
2. variant	3341	48.07	9.23	61.55	10.26	68.41	7.08	70.83
3. variant	864	12.43	12.53	83.53	8.30	83.01	12.23	81.50
4. variant	1001	14.40	10.56	70.42	10.46	69.71	7.77	77.72
Kokku	6951	100.00	9.96	66.39	9.16	70.12	8.52	71.90

Tabelis 7 on toodud kõikide lugemisülesannete tulemused variantide kaupa. Suurema osa ülesannete lahendus jäi vahemikku 61,55–83,53%. Kokkuvõttes olid lugemisosa ülesanded eksaminandidele jõukohased. Kolmas variant oli selle variandi valinutele (864 eksaminandi) pigem kerge. Kõrge lahendus viitab ka sellele, et kolmanda variandi valisid tugevamad õpilased. Eksamitöös osutusid keerukamateks esimese ja teise variandi esimene ülesanne. Tulemused olid paremad nende ülesannete puhul, mis võimaldasid alusteksti tsiteerida või refereerida. Järelduste tegemist, selgitamist, tõlgendamist või põhjendamist eeldavate ülesannete keskmine tulemus oli üldjuhul pisut madalam.

3.3.1.4. Lugemisosa tulemus

Joonis 6. Lugemisosa tulemuste jaotus (valimi maht 6951; keskmine 27,6; standardhälve 7,0)

Lugemisosa keskmine tulemus oli 27,64 punkti ehk 69,1% võimalikust maksimumtulemusest. Lugemisosa keskmine lahendus oli meestel 65,24%, naistel

71,98. Tulemus on võrreldav 2013. aasta eesti keele riigieksami lugemisosa keskmise tulemusega (2013 – keskmine lahendus 69,26, meestel 67,21%, naistel 70,79%).

Jooniselt 6 on näha, et lugemisosa ülesanded olid suuremale osale eksaminandidest jõukohased, osale aga isegi kerged. Alla 10 punkti saanud eksaminande oli vähe. Maksimumtulemuse (40 punkti) sai 198 eksaminandi. Rohkem kui viiendikul eksaminandidest (26,13%) oli tulemus üle 80% võimalikust lugemisosa maksimumtulemusest.

3.3.2. Kirjutamisosa

2014. aasta eesti keele riigieksami teises osas (kirjutamine) võisid eksaminandid valida kirjutamisülesande ükskõik millisest eksamitöö variandist. Nad pidid kirjutama umbes 400-sõnalise arutleva kirjandi ja selle ka pealkirjastama. Ülesanne eeldas arutlevat sidusat kirjakeelset teksti, milles tuli sõnastada probleem(id), seda (neid) analüüsida, põhjendada oma seisukohti ning teha järeldus(ed). Eksaminandid võisid kasutada kirjutamisülesandega seotud alustekste, kuid see ei olnud kohustuslik.

Kirjandi hindamisel arvestati sisu, õigekeelsust, sõnavara ja stiili ning vormi ja ülesehitust. Kirjandi eest oli võimalik saada kuni 60 punkti (sisu 25 punkti, õigekiri 20 punkti, stiil/sõnavara 10 punkti, vorm/ülesehitus 5 punkti).

3.3.2.1. Kirjutamisosa ülesanded

Esimene variant

Kirjuta umbes 400-sõnaline kirjand, milles arutled inimeses peituvat rahulolematuse üle, mis sunnib teda kodust lahkuma ning eneseteostusvõimalusi kaugemalt otsima. Too näiteid kirjandusest ja/või ajaloost ja/või tänapäeva ühiskonnast. Pealkirjasta kirjand. (60 punkti)

Teine variant

Kirjuta umbes 400-sõnaline kirjand, milles arutled, millise kuvandi võib meedia inimesest luua. Analüüsi, mis mõjutab kuvandi loomist. Too näiteid kirjandus- ja/või muusika- ja/või filmimaailmast. Pealkirjasta kirjand. (60 punkti)

Kolmas variant

Kirjuta umbes 400-sõnaline kirjand, milles arutled, miks on kodanikualgatus ühiskonnas laienenud ja milliseid positiivseid muutusi on see endaga kaasa toonud. Too näiteid viimastel aastatel Eestis toimunud. Pealkirjasta kirjand. (60 punkti)

Neljas variant

Kirjuta umbes 400-sõnaline arutlev kirjand, milles käsitlet tõe suhtelisust kunstis ja/või poliitikas ja/või teaduses. Too näiteid minevikust või tänapäevast. Pealkirjasta kirjand. (60 punkti)

3.3.2.2. Teemaeelistused ja tulemused

Tabel 8. Teemaeelistused ja tulemused variantide kaupa

	N	N (%)	AUP	Keskm	ÜÜP	Sooritus	Min	Max	Standardhälve
1. variant	4253	61.19	33.96	34.35	34.74	57.25	0	60	13.05
2. variant	1576	22.67	30.46	31.10	31.75	51.84	0	60	13.11
3. variant	721	10.37	34.53	35.44	36.35	59.07	0	60	12.44
4. variant	389	5.60	40.52	41.82	43.12	69.70	0	60	13.05
ei kirjutanud	12	0.17		0.00		0.00	0	0	0.00
Kokku	6951	100.00	33.78	34.09	34.40	56.81	0	60	13.28

Tabel 9. Meeste teemaeelistused ja tulemused kirjutamisosas

	N	N (%)	AUP	Keskm	ÜÜP	Sooritus	Min	Max	Standardhälve
1. variant	1494	50.25	29.62	30.28	30.94	50.47	0	60	13.06
2. variant	830	27.92	27.74	28.64	29.54	47.73	0	60	13.20
3. variant	419	14.09	32.40	33.59	34.79	55.99	0	60	12.46
4. variant	220	7.40	37.42	39.22	41.01	65.36	0	60	13.48
ei kirjutanud	10	0.34		0.00		0.00	0	0	0.00
Kokku	2973	100.00	30.37	30.85	31.33	51.41	0	60	13.43

Tabel 10. Naiste teemaeelistused ja tulemused kirjutamisosas

	N	N (%)	AUP	Keskm	ÜÜP	Sooritus	Min	Max	Standardhälve
1. variant	2759	69.36	36.09	36.56	37.02	60.93	0	60	12.51
2. variant	746	18.75	32.95	33.84	34.74	56.41	0	60	12.45
3. variant	302	7.59	36.65	38.01	39.37	63.35	0	60	11.97
4. variant	169	4.25	43.44	45.21	46.98	75.35	14	60	11.66
ei kirjutanud	2	0.05		0.00		0.00	0	0	0.00
Kokku	3978	100.00	36.12	36.51	36.90	60.85	0	60	12.63

Suurem osa lühikirjanditest (61,19%) kirjutati esimese variandi ülesande põhjal, mis eeldas arutelu inimeses peituvat rahulolematust ja eneseteostusvõimaluste otsimist üle. Pisut üle viiendiku eksaminandidest valis eksamitöö teise variandi ning arutles, millise kuvandi võib meedia inimesest luua. Tunduvalt vähem valiti kolmanda variandi kirjutamisülesannet, mis eeldas vabakondade laienemist ja sellega kaasnenud muutuste analüüsi. Väga vähe kirjutati lühikirjandeid, mis käsitlesid tõe suhtelisust. (5.6%). Meeste ja naiste teemaeelistustes erinevusi ei olnud. Nii noormehed kui ka neiud valisid kõige rohkem esimest ja kõige vähem neljandat varianti.

Tabelites 8, 9 ja 10 on eraldi välja toodud eksaminandid, kes küll osalesid eksamil ja lahendasid lugemisosa ülesandeid, kuid ei kirjutanud lühikirjandit.

Kõige parem keskmine tulemus oli eksaminandidel, kes valisid neljanda variandi. Kirjutamisosa keskmised tulemused variantide lõikes näitavad, et kõrgema ja

madalama keskmise tulemuse erinevus oli üle 10 punkti. Ilmselt kirjutasid neljanda variandi ülesande põhjal lühikirjandi keskmisest tugevamad õpilased. Seda kinnitavad ka meeste ja naiste kirjutamisosa keskmised tulemused variantide lõikes.

3.3.2.3. Kirjutamisosa tulemused hinnatud aspektide kaupa

Eksamitöö teises osas hinnati lühikirjandi sisu, õigekeelsust, stiili ja ülesehitust skaalal 0–5. Hinnatavate aspektide osatähtsus lõpptulemuses oli erinev.

Tabel 11. Tulemused aspektide kaupa

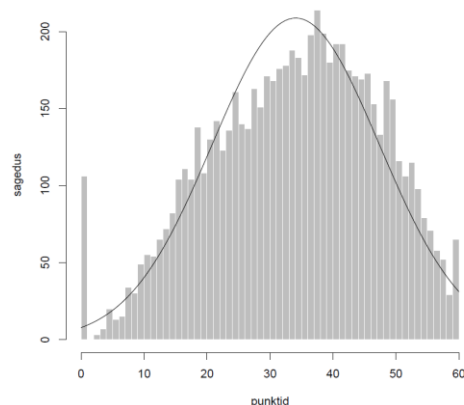
	N	N (%)	sisu	sooritus	õigekeelsus	sooritus	stiil	sooritus	vorm	sooritus
1. variant	4253	61.19	13.66	54.65	11.32	56.58	6.18	61.80	3.19	63.86
2. variant	1576	22.67	12.86	51.45	9.45	47.23	5.76	57.56	3.04	60.79
3. variant	721	10.37	14.49	57.96	11.43	57.14	6.25	62.48	3.28	65.51
4. variant	389	5.60	17.86	71.44	12.75	63.75	7.43	74.34	3.78	75.50
ei kirjutanud	12	0.17	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
Kokku	6951	100.00	13.78	55.11	10.96	54.82	6.15	61.50	3.19	63.88

2014. aasta riigieksamil said õpilased lühikirjandi vormi ja ülesehituse eest üle kolme punkti viiest võimalikust (lahendus ligikaudu 63,9%). Stiili eest saadi keskmiselt rohkem kui 6 punkti kümnest (lahendus 60,8%). Pisut madalam oli õigekirja ja sisu lahendus. Sisu eest saadi keskmiselt ligikaudu 13,8 punkti 25-st ja õigekirja eest ligikaudu 11 punkti 20-st.

Kõikide aspektide lahendus on võrreldav 2013. aasta keskmiste aspektide lahendusega.

Neiud olid noormeestest paremad kõigi hinnatud aspektide lõikes. Kõige rohkem erines õigekirja keskmine tulemus (ligikaudu 3 punkti). Sisu keskmise tulemuse vahe oli ligikaudu 1,5 punkti, stiili eest saadud keskmine tulemus erines pisut alla ühe punkti. Kõige vähem erines vormi tulemus (ligikaudu 0,4 punkti).

3.3.2.4. Kirjutamisosa tulemused

Joonis 7. Kirjutamisosa tulemuste jaotus (valimi maht 6951; keskmine 34,1; standardhälve 13,3)

2014. aasta eesti keele riigieksami kirjutamisosa keskmine tulemus oli 34,1 punkti 60st (keskmine lahendus 56,8%) ja see on võrreldav nii 2012. kui ka 2013. aasta riigieksami kirjutamisosa keskmise tulemusega.

Neidude kirjutamisosa keskmine tulemus oli noormeeste omast ligikaudu 6 punkti võrra kõrgem. Neidude hulgas oli rohkem neid, kes said lühikirjandi eest 50–60 punkti. Lühikirjandi eest 0–10 punkti saanud eksaminandide seas oli suurem noormeeste osakaal.

4. Hindajate küsitluse tulemused

SA Innove korraldas 2014. aasta riigieksami hindajatele (eesti keele õpetajad) küsitluse, milles paluti anda üldine hinnang eksamitööle ning välja tuua vastustes esinenud tüüpilised puudused. Küsimustikule vastas 34 kirjandi ja 16 lugemisosa hindajat.

Küsitluse põhjal võib järeldada, et õpetajad olid eksamitööga üldjoontes rahul. Nende arvates olid 2014. aasta riigieksami ülesanded jõukohased ja selgelt sõnastatud. Õpetajate hinnangul võimaldasid eksamiülesanded teadmisi näidata erinevate huvide ja võimetega eksaminandidel ning tekstides kajastatud probleemid sobisid noortele.

Lugemisosa

Kõikide küsitluses osalenud hindajate arvates olid lugemisosa ülesanded eksaminandidele jõukohased ja sobivad, ülesannete sõnastus oli selge.

Lugemisosa vastustes sagedamini esinenud eksimused ja probleemid

- Raskusi valmistas autori mõttest, ka tagamõttest arusaamine.
- Raskeks osutus tekstist näidete leidmine, sest ei tehtud vahet, mis on tunnus ja mis on näide.
- Probleeme tekitasid analüüsimist, sh üldistamist nõudvad ülesanded.
- Liiga tugevasti toetuti teksti sõnastusele, ei refereeritud.
- Raskusi valmistas tsitaatide vormistamine. Tsitaate kasutati ilma jutumärkideta.
- Ei vastatud konkreetset, vaid kirjutati juurde ka oma kogemusest ja emotsioonidest lähtuvat infot.
- 1. variandi 2. ülesande vastustes käsitati Tallinna ja Pariisi Paradiisina, mitte minategelase unistuste sihtpunktina.
- 1. variandi vastustes asendati tekstinäited viidetega (reanumbritega).
- 1. variandi 3. ülesandes jutustati või kirjeldati analüüsimise ja üldistamise asemel. Ei saadud täpselt aru, mida õppetunni all on silmas peetud (nt kirjeldati, millal/kus minategelane midagi tegi/õppis, mitte ei analüüsitud, millise õppetunni ta sai, st ei suudetud kogetut õppetunniks üldistada).
- 2. variandi teksti autori nimi oli valesti kirjutatud (Tõnu Kahu, Tõnis Kahuri).
- 2. variandi vastustes tsiteeriti omapoolse sissejuhatuse või kokkuvõtteta. Päris paljud lugesid teksti lohakalt ja nii sai sõnast „kulutus“ hoopis „kultus“ või „kuulutus“.

- 2. variandi 1. ülesandes ei tehtud vahet Tõnis Kahu arvamuse ja üldise arvamuse vahel. Tunnused ja näited aeti segamini või puudusid näited üldse. Vastuses toodi staari tunnustena välja ka triviaalsus ning räpased saladused. Näiteks toodi ka Kim Kardashian, saade „Õhtusöök viiele” ning muinasjutt „Kuninga uued rõivad”. Staari omadusteks pakuti omadusi, mida teksti autor pigem naeruvääristas.
- 2. variandi 2. ülesandes oli õpilastel raske välja tuua, kuidas on tehnoloogia mõjutanud „staarivaatlemist”. Ei loetud küsimust täpselt, keskenduti liialt tänapäeva meedia võimaluste kirjeldamisele.
- 2. variandi 3. ülesande vastustes esines väga palju sõnasõnalist tsiteerimist. Ülesandest ei saadud aru ning vastati tsitaatidega tekstist, oskamata seda sobilikuks kohandada. Näiteks võis vastusest aru saada, et ei teatud sõna „küüniline” tähendust. Vastuolu ei osatud välja tuua või toodi loos mainitud muinasjutu näide, ent seletati valesti lahti.
- 3. variandi vastustes toetuti tugevalt tekstile, kuid soovist midagi ikka muuta sõnastati lause halvasti või nii, et väide muutus vastupidiseks.
- 3. variandi 3. ülesande vastustes toodi välja küll neli nõutud põhjust, kuid ei avatud oma seiskohti ega ja põhjendatud neid.

Kirjutamisosa

Mõne hindaja arvates olid 2014. aasta riigieksami kirjutamisosa ülesanded paremini õnnestunud kui 2013. aastal. Positiivsena toodi välja see, et oli ka üks filosoofilisem teema (tõe suhtelisus). Mitme hindaja arvates abistas õpilasi see, et ülesandes oli lause „Too näiteid...”.

Mitu hindajat tõi probleemina välja selle, et 1. variandi kirjutamisosa lisatekst tekitas õpilastes segadust ja soodustas teemast kõrvalekallet: kirjutati kodu vajalikkusest, arutleti selle üle, miks ei peaks kodust lahkuma ja anti soovitusi, kuidas kodu hoida. Tsiteeriti palju Maire Aunaste teksti.

Kirjandites sagedamini esinenud eksimused ja probleemid

- Probleemile läheneti liiga kitsalt, keskenduti vaid teema ühele aspektile.
- Kirjand oli jutustavat laadi, arutlus puudus täiesti või oli seda liiga vähe.
- Argumente toetavad näited puudusid üldse, ei olnud nõutud valdkonnast või ei haakunud tekstiga.
- Oli faktivigu (nt Vargamäe Andres läks linna gümnaasiumi või romaanis „Kõrboja peremees” müüs mees oma naise mõisnikule, realism oli 17. sajandil jms).
- Osal eksaminandidest oli nõrk üldistamisoskus.
- Kasutati jutustavat *sina-* ja *meie*-stiili.
- Osale eksaminandidest valmistas raskusi kirjandi pealkirjastamine.
- Enim raskusi valmistas põimlause kirjavahemärgistamine.
- Esines sõnajärjeeksimusi, ebaloogilisi seoseid, välja arendamata mõtteid.

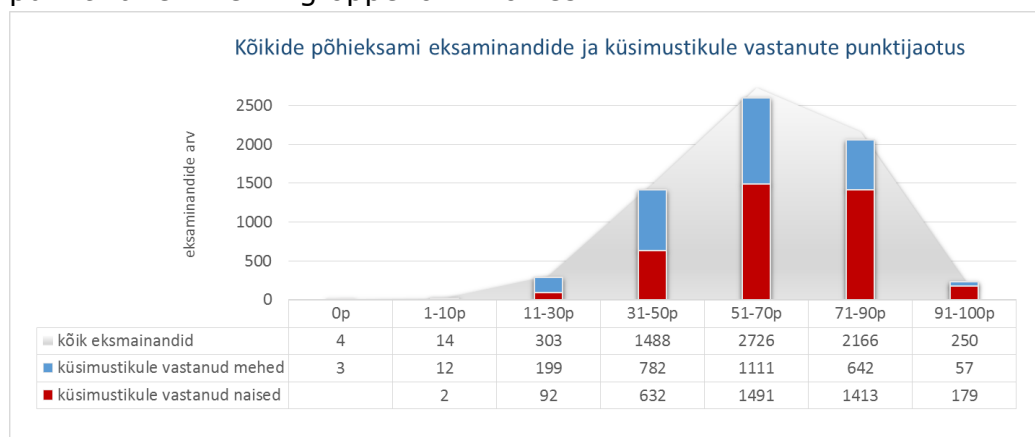
- Kõrvallause oli vales kohas (nt ... mitu peret maale, kes hoolitsevad oma uute ...).
- Liialdati jutumärkidega (nt n-ö „lihtne inimene“; ... kumb maailmavaade on „õige“, kumb „vale“).
- Esines palju kirjavahemärgistusvigu.
- Eksiti tsitaatsõnade ja võõrnimede õigekirjas.
- 1. variandi probleemi käsitleti lihtsustatult (ei seostatud kodumaalt lahkumist eneseteostusega). Liigselt keskenduti probleemi esimesele osale (kodumaalt lahkumise põhjused), teine pool (eneseteostus) unustati kohati hoopiski.
- 2. variandi ülesandest kas ei saadud aru või unustati, mis oli tegelik esitatud probleem – millise kuvandi võib meedia luua inimesest ja mis selle loomist mõjutab. Kirjutati sellest, kuidas mõjutab meedia inimest.
- 2. variandi kirjandites aeti segamini, mis on kuvand, kujutus, kujutis, ettekujutus.
- 2. variandi kirjandis pidi näiteid tooma kirjandus-/muusika- ja/või filmimaailmast, kirjutati aga poliitikast või siis meediast üleüldiselt.
- 3 variandis paluti õpilastel tuua näiteid kodanikualgatuse kohta Eestis. Paljudes kirjandites nimetati vaid tekstis mainitud ettevõtmisi („Teeme ära!“ ja Uue Maailma Selts).
- 4. variandi kirjandis kirjutas mõni õpilane lihtsalt tõest.

5. Eksaminandide küsitluse tulemused

2014. aasta eesti keele riigieksami järel paluti eksaminandidel täita küsimustik, mille eesmärk oli saada tagasisidet eksaminandide motivatsiooni, võimekuse ja eksami jõukohasuse kohta. Küsimustik sisaldas ka eksami korraldusega seotud küsimusi.

6951st eesti keele riigieksami põhieksami eksaminandist tagastas küsimustiku 6646 eksaminandi (96%), kellest 24 (0,4%) ei olnud tuvastatavad eksaminandi koodi alusel ning välistati valimist. Lisaks välistati valimist 7 eksaminandi, kes ei vastanud küsimustiku ühelegi küsimusele.

Küsimusi vaadeldi peamiselt vastuste jaotumise alusel soo, eksamitulemuste punktivahemike ning õppevormi lõikes.

Joonis 1. Küsimustikule vastanute jaotus sugude ja tulemuste lõikes

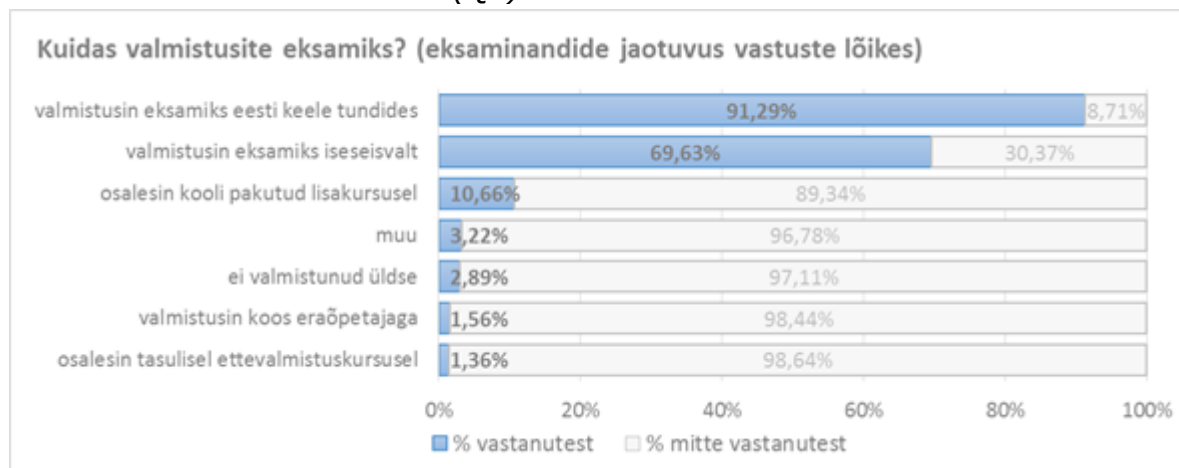
Küsimusega taheti teada saada, kuidas eksaminandid eksamiks valmistusid (analüüsis tähistatud Q1) ja paluti hinnata 1–5 punkti skaalal väiteid eksamitöö, eksami korralduse ning enda võimekuse ja motivatsiooni kohta (analüüsis tähistatud Q2). Esimeses osas küsiti eksaminandidelt, kuidas nad eksamiks valmistusid. Selles alajaotuses pakuti 6 vastusevarianti ja lisaks vabavastust. Õpilasel oli võimalik märkida ka mitu vastust.

Teises osas paluti hinnata väiteid (kokku 11, tähistatud analüüsis Q2.1–Q2.11) skaalal 1–5 (1 – üldse ei ole nõus; 2 – üldiselt ei ole nõus; 3 – ei oska hinnata; 4 – üldiselt olen nõus; 5 – täiesti nõus). Väiteid oli võimalik jaotada järgmisteks teemadeks:

- Hinnang eksamitööle ja võimekus (Q2.1–Q2.5);
- Töökorraldus (Q2.6–Q2.9);
- Enesehinnang ja motivatsioon (Q2.10, Q2.11).

Alljärgnevalt on ära toodud tulemused, mis kajastavad eksaminandide hinnangut eksamitööle ja oma võimekusele ning enesehinnangule ja motivatsioonile.

Kuidas valmistusite eksamiks (Q1)?

Joonis 2. Eksaminandide jaotus vastuste lõikes

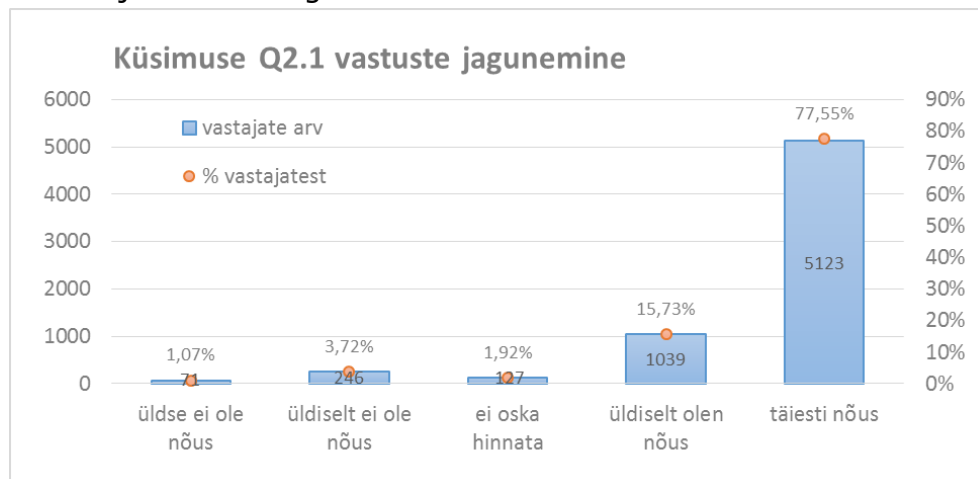
Üldiselt piisas koolis õpitust ning enamik abiturientidest valmistus eksamiks iseseisvalt. Väga vähe oli neid, kes väitsid, et nad ei valmistunud eksamiks üldse. Alla 2% vastanutest vajas eraõpetaja abi või osales tasulistel ettevalmistuskursustel.

Joonise 2 põhjal võib järeldada, et kõige enam aitas eksaminandide ettevalmistusele kaasa nende eesti keele õpetaja. Sellele viitab ka asjaolu, et enamiku eksaminandide (91%) väitel valmistusid nad eksamiks eesti keele tundides. Üsna suur osa vastanutest (70%) tõi välja ka selle, et eksamiks õpiti iseseisvalt. Kõige vähem kasutati eraõpetaja abi või osaleti tasulistel kursustel. Koolis pakutavatel kursustel osales 6615 eksaminandist 705 ehk 11%.

Vabavastuse kirjutas 3,2% küsitletutest. Kõige sagedamini mainiti õppimist lähedaste abiga (18%) ning iseseisva õppimise juures lisalugemist (k.a internet). Tugevamad valmistusid ja kordasid eksamiks peamiselt eesti keele tundides või iseseisvalt. Nõrgema tulemuse said need, kes ei valmistunud üldse. Eraõpetaja abi või tasulisi kursusi kasutasid pigem tugevamad õpilased.

Eksamitöö lahendamiseks oli piisavalt aega (Q2.1).

Väitele jättis hinnangu andmata 9 eksaminandi.

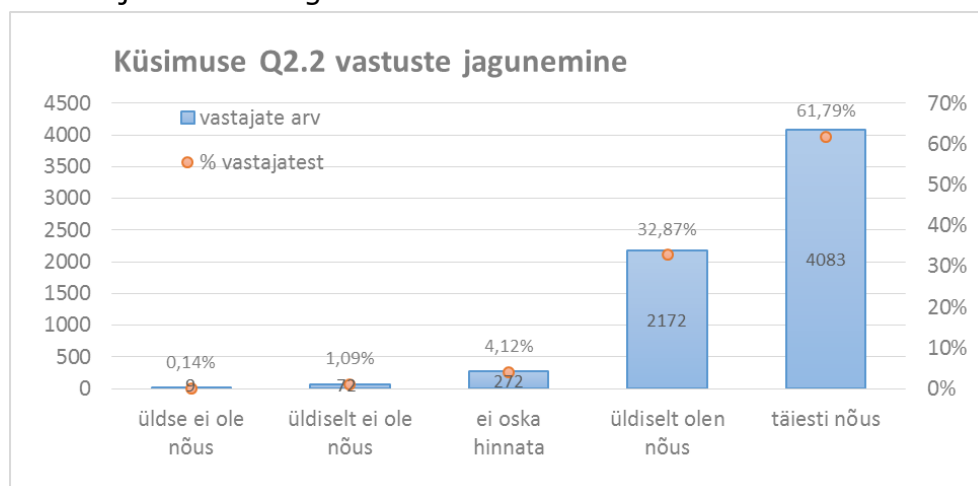

Joonis 3. Q2.1 vastuste jagunemine

Enamik vastanutest (78%) leidis, et eksamitöö tegemiseks antud aeg oli piisav. Meeste ja naiste arvamus langes suuresti kokku.

Ülesannete tekstid ja juhised olid arusaadavad (Q2.2).

Väitele jättis hinnangu andmata 7 eksaminandi.

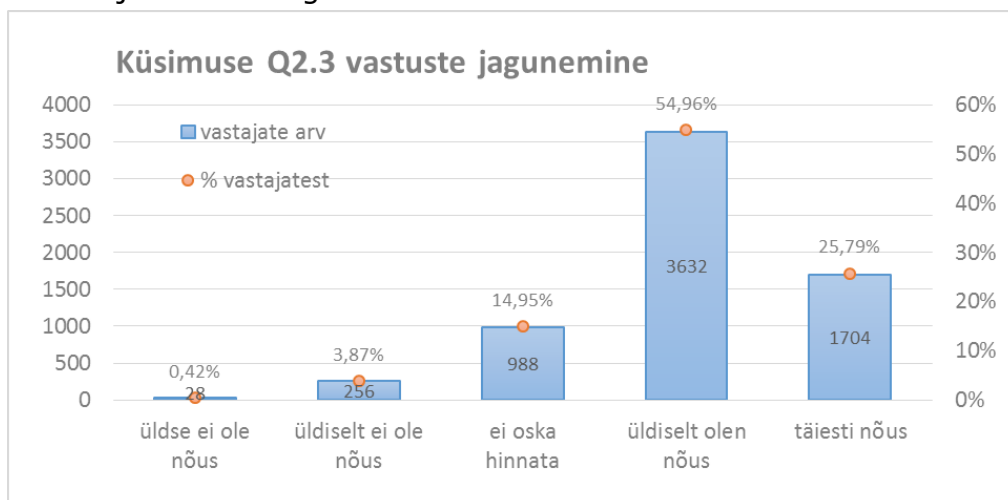

Joonis 4. Q2.2 vastuste jagunemine

Üle poole vastajatest (62%) oli täiesti nõus, et ülesannete tekstid ja tööjuhised olid arusaadavad. Kui liita siia juurde ka üldiselt nõus olnute vastused, siis jäi ligi 95% vastanutest eksamitöö arusaadavusega rahule. Eksamitöö eest saadud punktivahemikest lähtudes kasvas üldine rahulolu üle 10 punkti saanud eksaminandide hulgas sünkroonis punktivahemike kasvuga. 11–30 punkti saanutest 88% leidis, et eksamitöö ülesanded olid hästi mõistetavad. 91–100 punkti saanud eksaminandide osakaal väitega nõustunute hulgas oli 98%.

Lugemisosa tekstid ja ülesanded olid jõukohased (Q2.3).

Väitele jättis hinnangu andmata 7 eksaminandi.

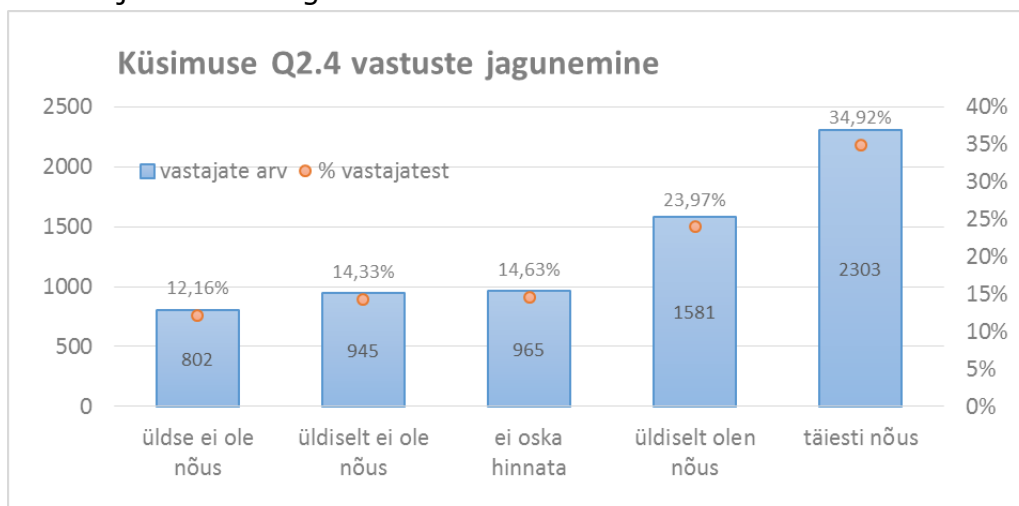

Joonis 5. Q2.3 vastuste jagunemine

Täiesti nõus olivate osakaal oli 26%. Üldine nõusolek oli ligi 55%, mis näitab, et üle 80% eksaminandidest pidas lugemisosa tekste ja ülesandeid jõukohasteks. Mida kõrgem oli eksaminandi tulemus, seda enam nõustus ta ka antud väitega. 11–30 punkti saanud eksaminandide hulgas oli positiivse hinnangu andnute osakaal kokku 71%, 91–100 punkti saanute hulgas aga 89%.

Lugemisülesannete lahendamiseks kulus aega alla 2 tunni (Q2.4).

Väitele jättis hinnangu andmata 19 eksaminandi.

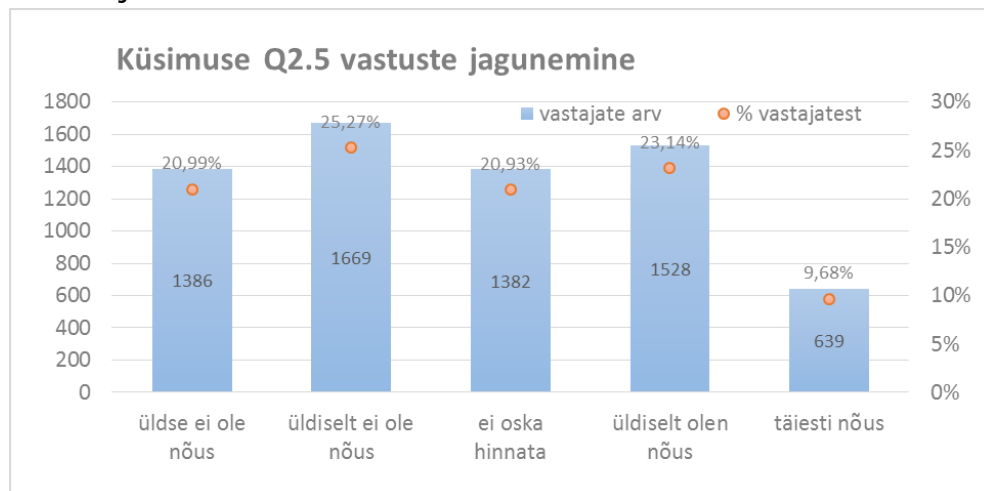

Joonis 6. Q2.4 vastuste jagunemine

Üle poole eksaminandidest (59%) kulutas lugemisülesannete lahendamisele alla 2 tunni. 26% eksaminandidest kulutas lugemisosa tegemiseks rohkem aega. Meeste ja naiste arvamusel suuri erinevusi ei olnud. Mida kõrgem oli eksaminandi tulemus, seda enam nõustus ta ka antud väitega, st mida võimekam oli eksaminand, seda vähem kulutas ta ka lugemisosa ülesannete lahendamisele aega.

Lühikirjandi kirjutamisel toetusin alustekstidele (Q2.5).

Väitele jättis vastamata 11 eksaminandi.

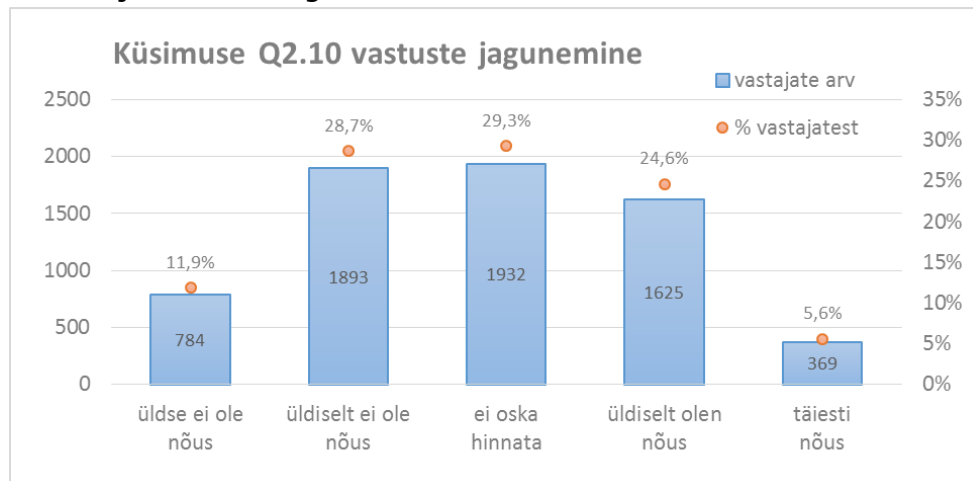

Joonis 7. Q2.5 vastuste jagunemine

Vastuste jaotusest selgub, et enamik eksaminandidest ei toetunud lühikirjandi kirjutamisel alustekstidele. Alustekste kasutas 33% vastanutest. Tekstidele toetusid enim need, kelle eksamitulemus oli 11–30 punkti (42%) ning kõige vähem kasutasid alustekste 91–100 punkti saanud eksaminandid (19%). Alustekstide kasutamist ei pidanud vajalikuks enamjaolt võimakamad õpilased (91–100 punkti saanud eksaminandidest 68% ja 71–90 punkti saanud eksaminandidest 54%). Lühikirjandi kirjutamisel toetusid alustekstidele kõige enam kutseõppeasutuste eksaminandid (45%) ja pigem ei toetunud statsionaarse õppe läbinud eksaminandid (49%).

Arvan, et eksamitulemus näitab minu tegelikku eesti keele oskuse taset (Q2.10).

Väitele jättis hinnangu andmata 12 eksaminandil.

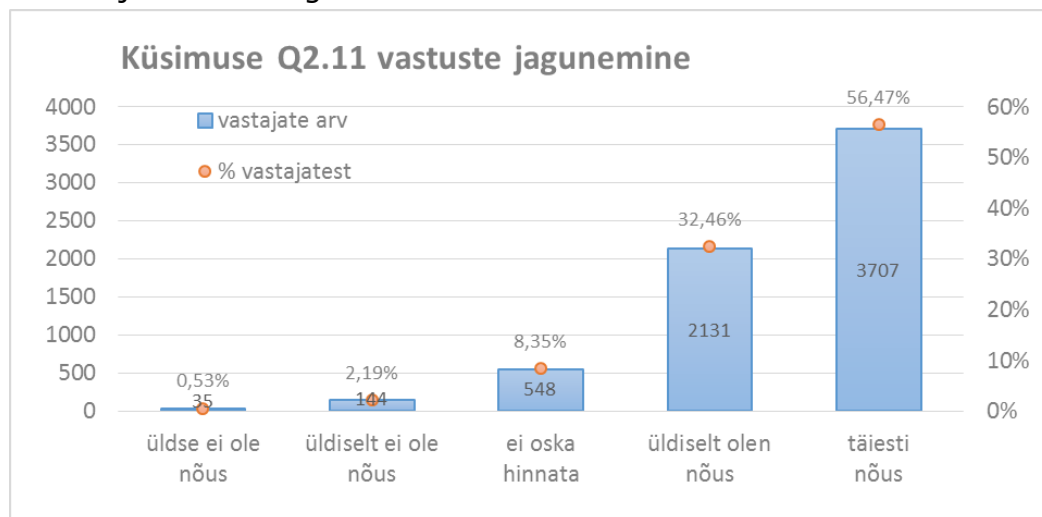
Joonis 8. Q2.10 vastuste jagunemine

Kuigi enam kaldus õpilaste hinnang suunas, kus ei oldud nõus, et eksamitulemus näitab tema tegelikku eesti keele oskuse taset (40%), siis kindlat veendumust selles osas siiski ei ole. Kindla veendumusega eksaminande oli 17%. Eksaminande, kes olid arvamusel, et eksamitulemus peegeldab tegelikku keeleoskust, oli ligi 6% ja neid eksaminande, kes selles absoluutselt veendunud polnud, oli 12%.

Meeste ja naiste arvamus langes suures osas kokku. Küll aga oli pisut enam meeste hulgas neid, kes arvasid, et eksamitulemus ei vasta nende tegelikule keeleoskusele. Kõige vähem nägid seost eksamitulemuste ja reaalse keeleoskuse vahel eksaminandid, kelle tulemus oli 1–10 punkti. Nende hulgas oli ka kõige rohkem eksaminande, kes ei osanud sellel väitele hinnangut anda (43%). Enim nägid seost tegeliku keeleoskuse ja eksamitulemuse vahel eksaminandid, kelle tulemus oli 11–30 punkti ja 91–100 punkti (vastavalt 37% ja 39%).

Pingutasin parima võimaliku tulemuse saamise nimel maksimaalselt (Q2.11)

Väitele jättis hinnangu andmata 50 eksaminandi.

Joonis 9. Q2.11 vastuste jagunemine

Parima võimaliku tulemuse nimel pingutati maksimaalselt. 89% vastanutest nõustus selle väitega.

Naised väljendasid oma nõusolekut tugevamalt. Mittenõustumise osas aga paistis silma meeste suurem osakaal. Punktivahemike lõikes näitas analüüs, et mida võimekam on õpilane (e mida parem on tulemus), seda rohkem ta eksamitulemuse nimel ka pingutas. Kui 1–10 punkti saanud eksaminandidest 57% andis hinnangu skaalal 4 ja 5, siis 91–100 punkti saanud eksaminandest andis sellise hinnangu 96%. Kõikide õppevormide eksaminandide nõusolek selle väitega oli üle 80%.

6. Kokkuvõtte ja soovitused

2014. aasta eesti keele riigieksami keskmine tulemus oli üsna sarnane 2012. ja 2013. aasta eesti keele riigieksami tulemusega ning selle põhjal võib järeldada, et eksam on stabiilne ning tulemused aastati võrreldavad. Kolme aasta tulemuste võrdlus näitab, et lugemisosa üsna kõrge keskmine lahendatus tasakaalustab kirjutamisosa madalamat lahendatust ning kokkuvõttes on eksam gümnaasiumilõpetajatele jõukohane (keskmine lahendatus ligikaudu 62%). Ülesannete lõikes tehtud analüüs näitas, et lugemisosa iga ülesande keskmise tulemuse ja eksamitulemuse vahel oli keskmine või tugev positiivse suunaga seos (Pearsoni korrelatsioonikordaja jäi vahemikku 0,5–0,6). Kirjutamisülesannete ja eksamitulemuse vahel oli tugev positiivse suunaga seos (Pearsoni korrelatsioonikordaja jäi vahemikku 0,7–0,8). Ülesanded võimaldasid üsna hästi eristada erineva võimekusega õpilasi.

2014. aastal oli küll vaide esitanud õpilasi mõnevõrra rohkem kui 2013. aastal, kuid vaidlustanute arv oli siiski väike (2014 – 1,3% kõigist eksaminandidest, 2013 – 0,9 % kõigist eksaminandidest). See näitab, et eksamitulemust peetakse usaldusväärseks ning valdav osa õpilastest on sellega rahul.

Eksaminandidele korraldatud küsitluse tulemused kinnitasid, et eksamitöö maht oli vastavuses selle lahendamiseks antud ajaga, eksamitöö oli eksaminandidele jõukohane ning ülesannete tekstid arusaadavad. Suurem osa eksaminandidest valmistus eesti keele riigieksamiks ning pingutas maksimaalse tulemuse nimel.

Eksamitöös esinenud puudusi silmas pidades võiksid õpilased eesti keele tundides harjutada tekstidega töötamist (võrdlemist, selgitamist, järeldamist, üldistamist, hinnangu andmist ja alustekstidest näidete toomist). Harjutada tuleks ka tekstide refereerimist ja tsiteerimist ning viitamist. Pidevalt tuleks tähelepanu pöörata loodud tekstide sõnastusele ja õigekirjale ning sellele, kuidas mõtteid või seisukohti selgelt ja täpselt esitada.